

Số: /TTKN&KTNN

V/v tăng cường các biện pháp phòng, chống
chuột bảo vệ sản xuất trồng trọt

Lai Châu, ngày tháng 9 năm 2025

Kính gửi:

- UBND các xã, phường;
- Phòng Tổng hợp – kỹ thuật;
- Các Trạm khuyến nông và Dịch vụ nông nghiệp;

Căn cứ công văn số 3431/SNNMT-TT&BVTV, ngày 29/8/2025 của Sở Nông nghiệp và Môi trường tỉnh Lai Châu, V/v tăng cường các biện pháp phòng, chống chuột bảo vệ sản xuất trồng trọt;

Để nâng cao hiệu quả phòng, chống chuột; giảm thiểu thiệt hại do chuột gây ra trên cây lúa. Trung tâm Khuyến nông và kỹ thuật nông nghiệp, nông thôn yêu cầu Phòng Tổng hợp – kỹ thuật, các Trạm Khuyến nông và Dịch vụ nông nghiệp tổ chức, triển khai, thực hiện tốt các nội dung sau:

1. Công tác điều tra, dự báo tình hình chuột gây hại

- Tổ chức điều tra thường xuyên, nắm chắc diễn biến phân bố và dự báo khả năng phát sinh gây hại của chuột; kịp thời đề xuất, tham mưu biện pháp xử lý khi có diễn biến bất thường xảy ra, tránh nguy cơ bùng phát thành dịch gây thiệt hại đến sản xuất nông nghiệp.

- Phối hợp với UBND các xã, phường, các cơ quan truyền thông tuyên truyền, phổ biến, hướng dẫn người dân các biện pháp diệt chuột hiệu quả và an toàn; lưu ý không dùng điện và các biện pháp diệt chuột nguy hiểm cho người và vật nuôi; tổ chức phát động phong trào diệt chuột trong cộng đồng, tổ chức các đợt diệt chuột tập trung vào thời điểm tích hợp (*trước và sau các vụ sản xuất, khi chuột chưa sinh sản*), xây dựng các tổ, nhóm diệt chuột, triển khai đồng bộ các biện pháp diệt chuột an toàn và hiệu quả trên các khu vực trọng điểm như đồng ruộng, ven khu dân cư, bìa rừng và bãi hoang...

2. Hướng dẫn một số biện pháp phòng, chống chuột gây hại cây trồng

2.1. Một số nguyên tắc cơ bản phòng, chống chuột: Diệt chuột ngay từ đầu vụ, khi lúa chưa cấy hoặc ở giai đoạn lúa mới cấy, lúa đẻ nhánh, vì lúc này chuột thiếu thức ăn và dễ bị tiêu diệt. Cần thực hiện đồng loạt, đúng thời điểm, đúng phương pháp (nhất là đặt bẫy, bả), liên tục và đều khắp trên diện rộng để đạt hiệu quả cao nhất.

2.2. Các biện pháp phòng, chống chuột gây hại:

* *Biện pháp canh tác:*

- Vệ sinh đồng ruộng: Phát quang bờ bụi, làm sạch cỏ ven bờ, bờ mương, không để đất hoang hóa cỏ mọc um tùm. Vệ sinh đồng ruộng ngay từ đầu vụ, thu dọn rơm rạ sau thu hoạch để hạn chế nơi cư trú của chuột.

- Tổ chức thời vụ đồng loạt: Gieo trồng và thu hoạch lúa đồng loạt trên diện rộng sẽ cắt đứt nguồn thức ăn của chuột, đồng thời tạo điều kiện thuận lợi cho việc diệt chuột tập trung.

- Giữ nước trong ruộng: Giữ mức nước cao trong ruộng vào giai đoạn lúa đòng - trở để hạn chế chuột làm tổ hoặc gây hại.

** Biện pháp vật lý, cơ học:*

- Đào, hun khói, đổ nước vào hang: Tìm kiếm các hang, ổ chuột để đào, đổ nước hoặc hun khói. Lưu ý, không làm hư hỏng các công trình thủy lợi, đê, kè cống.

- Sử dụng bẫy:

+ Bẫy cơ học: Sử dụng các loại bẫy kẹp, bẫy lồng, bẫy bán nguyệt, bẫy dính... Đặt bẫy nơi cửa hang, cạnh hoặc vuông góc với đường đi của chuột. Sau khi bắt được chuột, bẫy cơ học cần được xử lý bằng nước sôi hoặc ngâm nước, phơi khô mới dùng lại vì chuột rất nhạy cảm với mùi đồng loạt.

+ Làm hàng rào nilon: Dùng nilon cao khoảng 90cm, chôn sâu mép dưới vào đất để bao quanh ruộng, kết hợp đặt bẫy lồng hoặc đào hố để bắt chuột.

+ Soi đèn: Vào ban đêm, có thể soi đèn để bắt chuột.

Lưu ý: Tuyệt đối không sử dụng điện để diệt chuột vì có thể gây nguy hiểm đến tính mạng con người.

** Biện pháp sinh học:*

- Khuyến khích người dân nuôi mèo để hạn chế gia tăng đàn chuột trong các khu dân cư.

- Bảo vệ và phát triển các loài động vật là thiên địch của chuột như rắn, cú mèo, chim diều...

** Biện pháp sử dụng các loại bả sinh học, thuốc diệt chuột:*

- Sử dụng bả, thuốc trong danh mục thuốc BVTV được phép sử dụng tại Việt Nam. Ưu tiên sử dụng các loại thuốc ít độc hại với người, vật nuôi và môi trường nên sử dụng bả diệt chuột sinh học Storm 0.005% block bait; tuyệt đối không dùng thuốc cấm, thuốc ngoài danh mục, không dùng điện và các biện pháp nguy hiểm cho người và vật nuôi. Hạn chế sử dụng thuốc hóa học, nên sử dụng nhóm thuốc chống đông máu thế hệ mới có hoạt chất Brodifacoum, Bromadiolone, Diphacinone, Warfarin, Coumatetralyl ... để diệt chuột; chỉ dùng thuốc hóa học khi chuột phá hại mạnh và tuân thủ nghiêm ngặt an toàn.

- Đọc kỹ hướng dẫn trước khi sử dụng và sử dụng theo nguyên tắc 4 đúng; trong đó lưu ý:

+ Tỷ lệ trộn thuốc với môi (thóc luộc nứt vỏ, thóc mộng, cám, tôm, cua...), lượng sử dụng trên đơn vị diện tích theo hướng dẫn của từng loại bả, thuốc; bả, thuốc được chia thành những phần nhỏ đặt liên tục trong 2-6 đêm, tập trung tại cửa hang và lối đi lại, bờ đê, nương lớn, gò đồng, nơi chuột phá mạnh, không đặt bả gần nguồn nước sinh hoạt, chuồng trại chăn nuôi ... vào xế chiều, kết thúc trước khi trời tối (không để ánh sáng chiếu trực xạ), trời không mưa, hoặc cho bả, thuốc vào túi nilon nhỏ (hở một đầu) để tránh rửa trôi thuốc do mưa, sương.

+ Khi sử dụng bả, thuốc phải có dụng cụ bảo hộ lao động; dùng muồng để lấy bả, thuốc thay cho dùng tay trần, hoặc bẫy sau khi bắt chuột cần được làm sạch mùi; các vật liệu dùng để lót bả, thuốc đồng nhất với môi trường.

+ Trước khi đánh bả độc cần thông báo rộng rãi cho người dân xung quanh vùng biết, cần phải nhốt gia súc, gia cầm cho tới khi vệ sinh sạch sẽ nơi đặt môi, thu nhặt chuột chết, môi thừa và chôn lấp để đảm bảo vệ sinh (cứ mỗi lớp chuột rắc một lớp vôi bột, sau đó lấp đất kỹ).

Trong quá trình thực hiện nếu có vấn đề phát sinh cần báo cáo kịp thời về Trung tâm để phối hợp giải quyết./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lưu VT, TH-KT.

**KT.GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Ngọc Miến